

mæssig Fremstilling. Det vil maaske give en væsentlig mere kompliceret Fremstillingsform end Svennilsons, og det kan derfor være et Spørgsmaal, om ikke det vil være nyttigere at anlægge en mere empirisk Betragtningmaade og støtte sig til den store Mængde Erfaringer, som man har i den moderne Udvikling af Driftsøkonomien.

En saadan mere subsidiær Kritik har aabenbart foresvævet Forfatteren, idet man kan dele Bogen i to Halvdele, nemlig den første Del, der er rent teoretisk og knytter sig til den abstrakte Teori, og anden Del, der indtager Elementer af mere erfaringsmæssig Karakter. Overgangen fra den ene til den anden Betragtningmaade sker ved Omtale af det traditionelle Indkomstbegreb, om hvilket det bl. a. siges: »I ett teoretiskt schema, som syfter til en tolkning av faktiska företagshandlingar, måste dock dessa förutsättningar ersättas med mindre abstrakta«. Den Vej, som Forfatteren slaar ind paa, er at anvende et Indtægtsbegreb, der nærmer sig stærkt det, som Virksomhederne i Almindelighed anvender uden dog paa dette Omraade at foretage nogen begrebsmæssig Uddybning. Forfatteren udtaler S. 158: »Huvudsaken er, att bokföringsprinciperna ej för företagaren te sig som oberoende handlingsparametrar, som kunna dirigeras inom ett visst handlingsfält«. Det er efter min Mening en Mangel ved Bogen, at det ikke erkendes, at der netop i Sverige i den praktiske Driftsøkonomi findes en ikke ubetydelig Modsætning mellem de forskellige Begreber (jeg tænker f. Eks. paa Modsætningen mellem de Principer, der anvendes af Asea og SKF, og som har været stærkt diskuteret). En saadan Diskussion vilde det have været af Betydning, om Forfatteren havde taget Stilling til, idet den følgende Fremstilling under Forudsætning af, at den matematiske Form bevares, nok vilde være blevet noget vanskeligere, men dette vilde formentlig langt være opvejet af, at man nødvendigvis maatte have faaet en Uddybning af Forholdet mellem den rene Teoris Betragtningmaade og de Betragtningmaader, der overfor væsentlig samme Problemer anlægges af Mænd som Sillén, Stockholm, og ter Vehn, Gøteborg.

Har man Kendskab til en Række tilsvarende Problemer, som de rejser sig for den enkelte Virksomheds eller en Stats økonomiske Planlægning, kan man gennem Læsningen af Svennilsons Bog faa et interessant Kendskab til nogle af de Problemstillinger, som i Øjeblikket beskæftiger svenske Økonomer (Stockholmskolen); maaske det da for en dansk Læser vil være fordelagtigt ved første Gennemarbejdelse at lægge særlig Vægt paa de sidste Kapitler, idet man ved en Sammenholdelse mellem Teori og Erfaring faar nogen Forstaaelse af det værdifulde hos Svennilson og i nogen Grad ogsaa af de med ham beslægtede svenske Forskere. P. P. Sveistrup.

Liesel Strauss: DIE EINWANDERUNG NACH PALASTINA SEIT DEM WELTKRIEGE. Institut Universitaire de Hautes Etudes Internationales, Genève 1938, 164 S.

Den foreliggende Bog giver en Fremstilling af det politiske og diplomatiske Forspil til Bestræbelserne for at skabe et Hjemsted for Verdens Jøder i Palæstina og en statistisk Redegørelse for, i hvilken Grad disse Bestræbelser er blevet realiseret.

Bogen har Interesse dels som en Dokumentation af Forhistorien til de nuværende alvorlige Uroligheder i Palæstina, der er fremkaldt ved den stærke jødiske Indvandring i Efterkrigstiden, dels derved, at den udfylder

mæssig Fremstilling. Det vil maaske give en væsentlig mere kompliceret Fremstillingsform end Svennilsons, og det kan derfor være et Spørgsmaal, om ikke det vil være nyttigere at anlægge en mere empirisk Betragtningssmaade og støtte sig til den store Mængde Erfaringer, som man har i den moderne Udvikling af Driftsøkonomien.

En saadan mere subsidiær Kritik har aabenbart foresvævet Forfatteren, idet man kan dele Bogen i to Halvdele, nemlig den første Del, der er rent teoretisk og knytter sig til den abstrakte Teori, og anden Del, der indtager Elementer af mere erfaringsmæssig Karakter. Overgangen fra den ene til den anden Betragtningssmaade sker ved Omtale af det traditionelle Indkomstbegreb, om hvilket det bl. a. siges: »I ett teoretiskt schema, som syfter til en tolkning av faktiska företagshandlingar, måste dock dessa förutsättningar ersättas med mindre abstrakta«. Den Vej, som Forfatteren slaar ind paa, er at anvende et Indtægtsbegreb, der nærmer sig stærkt det, som Virksomhederne i Almindelighed anvender uden dog paa dette Omraade at foretage nogen begrebsmæssig Uddybning. Forfatteren udtaler S. 158: »Huvudsaken er, att bokföringsprinciperna ej för företagaren te sig som oberoende handlingsparametrar, som kunna dirigeras inom ett visst handlingsfält«. Det er efter min Mening en Mangel ved Bogen, at det ikke erkendes, at der netop i Sverige i den praktiske Driftsøkonomi findes en ikke ubetydelig Modsætning mellem de forskellige Begreber (jeg tænker f. Eks. paa Modsætningen mellem de Principer, der anvendes af Asea og SKF, og som har været stærkt diskuteret). En saadan Diskussion vilde det have været af Betydning, om Forfatteren havde taget Stilling til, idet den følgende Fremstilling under Forudsætning af, at den matematiske Form bevares, nok vilde være blevet noget vanskeligere, men dette vilde formentlig langt være opvejet af, at man nødvendigvis maatte have faaet en Uddybning af Forholdet mellem den rene Teoris Betragtningssmaade og de Betragtningssmaader, der overfor væsentlig samme Problemer anlægges af Mænd som Sillén, Stockholm, og ter Vehn, Gøteborg.

Har man Kendskab til en Række tilsvarende Problemer, som de rejser sig for den enkelte Virksomheds eller en Stats økonomiske Planlægning, kan man gennem Læsningen af Svennilsons Bog faa et interessant Kendskab til nogle af de Problemstillinger, som i Øjeblikket beskæftiger svenske Økonomer (Stockholmskolen); maaske det da for en dansk Læser vil være fordelagtigt ved første Gennemarbejdelse at lægge særlig Vægt paa de sidste Kapitler, idet man ved en Sammenholdelse mellem Teori og Erfaring faar nogen Forstaaelse af det værdifulde hos Svennilson og i nogen Grad ogsaa af de med ham beslægtede svenske Forskere. P. P. Sveistrup.

Liesel Strauss: DIE EINWANDERUNG NACH PALASTINA SEIT DEM WELTKRIEGE. Institut Universitaire de Hautes Etudes Internationales, Genève 1938, 164 S.

Den foreliggende Bog giver en Fremstilling af det politiske og diplomatiske Forspil til Bestræbelserne for at skabe et Hjemsted for Verdens Jøder i Palæstina og en statistisk Redegørelse for, i hvilken Grad disse Bestræbelser er blevet realiseret.

Bogen har Interesse dels som en Dokumentation af Forhistorien til de nuværende alvorlige Uroligheder i Palæstina, der er fremkaldt ved den stærke jødiske Indvandring i Efterkrigstiden, dels derved, at den udfylder

et Hul i Vandringslitteraturen, der i Reglen undlader at behandle Indvandringen til Palæstina paa Grund af denne Vandrings særlige Motiver af ikke-økonomisk Karakter.

I Bogens første Del gives en Gennemgang af de Dokumenter, som danner det juridiske Grundlag for Indvandringen, især Balfour-Deklarationen, engelske Kommissionsbetænkninger og de zionistiske Verdensorganisationers Bestræbelser; og der gøres Rede for de Protester, der fra arabisk Side er rejst mod den jødiske Indvandring.

I Bogens statistisk-økonomiske Del gives en Fremstilling af Indvandringens Omfang, dens Fordeling paa Udvandringslande, Køn, Alder, Beskæftigelse og Formueforhold. Der er Tilløb til en teoretisk Diskussion af Landets Absorptionsevne og af Indvandringens Indflydelse paa Befolkningens Sammensætning; men der gøres iøvrigt ikke noget Forsøg paa en samlet Bedømmelse af de økonomiske Problemer, Indvandringen rejser. Spørgsmaalet om Finansieringen af Indvandringen og om Afsætningen af Indvandrerens Produkter, der maa være grundlæggende for Indvandringens Succes, er ikke behandlet. Bogen mangler i nogen Grad Oversigt over sit Emne; og dens primitive Forsøg paa en Konklusion burde have været udeladt.

Henning Ravnholt.

A. L. Bowley: WAGES AND INCOME IN THE UNITED KINGDOM SINCE 1860. Cambridge 1937. 151 S.

Under sin lange Forsker- og Lærervirksomhed har Professor Bowley foruden sine bekendte Fremstillinger af Statistikens Teori især udsendt Bøger og Artikler, der berører Løn- og Indkomstforhold. Han har nu følt Trang til paa sine gamle Dage som i et Resumé at samle Resultaterne af sit Livs Arbejde paa dette Omraade. Særlig har han villet genoptrykke Hovedresultaterne af de af hans Skrifter, der er mindre let tilgængelige.

Det er ikke nogen omfattende Bog, Professor Bowley her har udgivet. Efter en Indledning behandler han paa 78 Sider i 5 Kapitler Lønnens Udvikling, ogsaa i Forhold til Priserne, mens han i et sjette Kapitel (S. 79—99) skriver om Nationalindkomsten. Hertil slutter sig nogle Bilag, hvor han navnlig gaar dybere ind paa en Vurdering af det tilgrundliggende Materiale, og en Bibliografi over hans egne Skrifter og en Del andre.

»Det væsentlige i disse Studier er ikke Opnaaelsen af absolute Tal, men Maalinger af Forandringer«, siger Forfatteren i Fortalen. Og Hovedsagen er de forskellige Tabeller, der viser Udviklingen i Lønnen og Indkomsten fra 1860 eller 1880 og op til 1936. Lønnen er anført baade som Nominalløn og Realløn med Hensyntagen til Udviklingen af Prisniveauet, baade i enkelte vigtige Industrier, i Hovederhvervene og for alle Arbejdere, baade som den enkelte Arbejders Gennemsnitsløn og som hele Landets samlede Lønindtægt. Disse Tabeller vil blive staaende som den engelske statistiske Videnskabs sidste og modneste Bedømmelse af Udviklingen paa dette Omraade. Men for den, der læser den Tekst, der ledsager Tabellerne, og navnlig den Del af Teksten, hvor Resultaterne af mangfoldige forskellige Undersøgelser vejes og vurderes, vil Bogen tillige være en Appel til videnskabelig Samvittighedsfuldhed i Behandling af Tallene og en Æresstøtte for en af vor Tids fineste Statistikere, fin i Betydning af fintmærkende og fintdømmende.

Even Marstrand.